

Söz sanatları ifadeye zenginlik katmak, ifadenin etkisini artırmak ya da az sözle çok şey anlatmak için kullanılır. Söz sanatları şunlardır:

1. Benzetme (Teşbih)
2. Kişileştirme (Teşhis)
3. Konuşturma (İntak)
4. Karşıtlık (Tezat)
5. Abartma (Mübalağa)

1. Benzetme (Teşbih): Sözün etkisini artırmak veya anlatımı güçlendirmek için aralarında ilgi bulunan iki kavram ya da varlıktan zayıf olanın güçlü olana benzetilmesidir. Benzetmenin dört öğesi vardır:

- a. Benzeyen: Zayıf unsur
 - b. Kendisine Benzetilen: Güçlü unsur
 - c. Benzetme Yönü: Aktarılan yön
 - d. Benzetme Edatı: Gibi, kadar, andırmak vb.
- **Örnek:** Ahmet, bir keçi gibi inatçıdır.

- a. Benzeyen: Ahmet
- b. Kendisine Benzetilen: Keçi
- c. Benzetme Yönü: İnatçılık
- d. Benzetme Edatı: Gibi

DİKKAT

Benzetmenin olabilmesi için bu dört unsurun tamamının olmasına gerek yoktur.

- **Örnek:** Gözleri zeytin gibiydi.

(Bu cümlede benzetme yönü bulunmamaktadır ancak yine de benzetme sanatı yapılmıştır.)

2. Kişileştirme (Teşhis): İnsan dışındaki canlı veya cansız varlıklara, insanlara ait özelliklerin verilmesidir.

- **Örnek:** Üstümüzden yorgun bulutlar geçti.

3. Konuşturma (İntak): Kişileştirilen canlı veya cansız varlıkların konuşturulması sanatıdır.

- **Örnek:** “Bu rüzgârlar beni çok etkiledi.” dedi söğüt ağacı.

4. Karşıtlık (Tezat): İki karşıt düşüncenin bir arada söylenmesidir. Ancak “Gece uyurum, gündüz çalışırım.” demekle tezat sanatı olmaz. Gece ile gündüz zıt iki kavramdır, düşünce değildir. Oysa tezat, kavramların zıtlığında değil düşüncenin zıtlığındadır.

- **Örnek:** Ben de gördüm güneşin doğarken battığını.

5. Abartma (Mübalağa): Bir varlığı, olayı ya da düşüncüyü olduğundan daha büyük veya daha küçük gösterme sanatıdır.

- **Örnek:** Gözyaşım sel oldu ağlamaktan.